

עין משפט
נר מצוה

כל הבשר פרק שמיני חולין

מסורת הש"ס

(א) תרומות פ"י מ"א.
(ב) וקדושים ל"א. (ג) וע"י
היטב כפי רש"י שלפנינו
ע"כ: ד"ה וזוהי וכו'.
(ד) וע"י ח"ס' מנחות מ:
ד"ה הלל. (ה) וע"י
ח"ס' מנחות מט: וכו'.
כ"ב ח: ד"ה אכפיהו.
(ו) ז"ל א"ל מהר"ם (ז) ז"ל
בפרק. (ח) ז"ל דקדמין.
(ט) ז"ל חמ"א. (י) וע"י
ח"ס' ב"מ ק"ד: ד"ה ה"ג.
(יא) ז"ל חמ"א. (יב) ז"ל
ואפילו.

כפוסו. על העמוד להקטוף כדמניא (כמויות דף טו.) כד"א
לדרכישיב וכו' לא נמצאת לא תעשה שזכר העצירה * אכל
מזות עשה שלפניו ואינו רוצה לקיימה כגון אומרים לו עשה סוכה
ואינו עושה מנין אומר עד שתלא נפשו:
שמתן שכרה בלנה. למען יאריכו
ימין (שמות כ) לכן פירש מתן שכרה
לומר אם לא תקיימה וכו' עונשו שלא
תטול שכר זה: **כדרא מה.** אחס נוהגין
זו מותר לבשל בקדרה או אסור
מפני שפולט דם ואע"פ שביולו דם
אפ"ה לאחר שפירש יוצא הרי הוא דם
ואסור: **כי סליק.** רב ספרא: אשכחיה
לרבי זריקא. ובעת מנייה: **אמר ליה.**
ר' זריקא: אנה שלקי לר' אמי ואכל.
בשלמי לו הכדו ואלכו: **כי אסא.** רב
ספרא: לגביה. דלמי סיפר לו מה
שמע: **א"ל:** אבי: **למיסר נפשה.**
שיהא דם הנפלט ממנה חוזר לתוכה
ואסרת: **לא מיבעיא ליה.** דפשיטא ליה
דכיון דטרודה היא לפלוט ולהוציא כל
עשה לא בלנה: **כי קמבעיא ליה למיסר**
מכירסה. אם כי היולא ממנה אסור
בשר אחר המתכשל עמו: **דאנן**
הכדו [אוסרת] ואינה נאסרת.
כלומר מדפשיט לך בדידה דאסור
אלמא שמיטא לך הא ממניא דאסור
למיסר נמי מכירסה לא מיבעי לך

טלית שאולה כל שלשים יום פטורה מן
הציצית אדחיה ואמיה להויה גברא דלא
הוה מוקר אבוה ואמיה * כפתוהו אמר
להו שבקוהו דתניא כל מצות עשה שמתן
שכרה בצדה אין בית דין שלמטה מוזהרין
עליה אמר ליה חזינא לך דהרפת טובא אמר
ליה אי הוית באתריה רבב יהודה אחוינא
לך חורפאי אמר ליה אביי לרב ספרא כי
סלקת להתם בעי מינייהו כדרא מה אתון
ביה כי סליק אשכחיה לרב זריקא אמר
ליה אנא שלקי ליה לרבי אמי ואכל כי
אתא לגביה אמר ליה למיסר נפשה לא
קא מיבעיא ליה כי קמבעיא ליה למיסר חבירתה
* מ"ש למיסר נפשה דלא מיבעיא לך דתנן
אינה נאסרת למיסר חבירתה נמי לא
חבעי לך דתנן * **הכבד [אוסרת] ואינה**
נאסרת מפני שהיא פולטת ואינה בולעת
אמר ליה דילמא התם בכבדא דאיסורא
ומיבשום

טלית שאולה כל שלשים יום ב'. מדאורייתא פטורה
לעולם כדקאמר בראשית הגז (לקמן דף ק"ג.) כסותך ולא
אין רשאי לתובעו פחות משלשים יום
ואילן דאין דרך לישאל יותר משלשים
שאלה שלשים יום כמו הלוואה דאמרין
במכות (דף ג.) המלוה את חבירו סתם
אין רשאי לתובעו פחות משלשים יום
וגראה דאין ראה מזה דה"ג אמרין
בהתכלת (מנחות דף מד.) השוכר בית
בחוזה לארץ כל שלשים יום פטור
מן המזוזה אע"ג דסתם שכירות לא
היא שפולט יום ולענין ברכה גראה
שאין לבדק על השאלה אע"פ שאומר
ר"ת * **דגשים מברכות אסובה אע"ג**
דפטורות דהו אינה מזוזה ועושה
מדאשכחן [רב] יוסף דאמר מאן
דלמר לי הלכה כרבי יהודה דאמר
סומא פטור מן המזוזה עבדינא יומא
טובא לרבנן ואם לא היה יכול לבדק
כל הברכות לא היה שמת בדבר מ"מ
לא דמי לטלית שאולה דהתם אדם
אחר היה חייב שאינו סומא או שאינה
אשה אבל הכא כל אדם פטור כשאינו
שלו ואע"פ המבדק לא הפסיד וי"מ
דאם היא של כלאים כגון מלכת
דאסורה כיון דפטורה מדאורייתא
ואומר ר"ת דאין לחוש מדאמרין

ע א"מ פ"ג ס"ג הלכות
ז"ל הלכה ד' סמך
ע"כ טו טו"ע ח"ה ס"י
יד ע"פ ג' ונכד אלפס
הלכות ז"ל דף ע"א:
ע"כ ב"מ פ"ה מה"ל
מחיים הל' טו
[ש"ע י"ד סמך רב ספך
א' סכניה]:
ע"כ ב"מ פ"ה מה"ל
מחללת אסות הל'
ו' וע"י נ"מ' וכו' כ"ח
שהארץ סמך לאין קלו
טו"ע י"ד ס"י ע"כ ספך
א':

רבינו גרשום

אין ב"ד שלמטה ביהודין
עליה. כלומר וזו מתן
שכרה בעידה למען
יאריכו: דלמא התם
בכבדא דאיסורא. לרב
ספרא לא מיורי באינה
נאסרת אלא הכי קאמר ליה
לר' יודא דלמא מה דאמר
אוסרת בכבדא דאיסורא
ומיבשום טעמיה:

גמ"י הש"ס

גמ"י ח"ס' יב"ח נפשה.
ענין זה לעיל דף
י' ע"ב: רש"י ר"ה
בפרוהו וכו' אכל מצות
עשה. ע"י כלאים פרשת
יתרו כי פסקו א"ל:
ר"ה ר"ה הלכה וכו'
יב"ח מברכות. ע"י
בגהות אש"י פ"ג דקובע
ס"י ל':

דאם הן משנה גופה תנן בה דאוסרת ובסדר זרעים היא:
אמר ליה דלמא הויה **כבדא דאיסורא.** כגון דטרפה:
ומאוס
דלא הויה פטולה משום תעשה ולא מן העשוי דאם כן למה ליה למיסר אין בה משום כלאים למה הטיל למוטלת שכרה אלף הא
קמ"ל כל טלית דאשתיי בה כלאים דהיינו בתכלת מותר בכל ענינים בין להעטף בין להציע תחתיו בין לו בין לחבירו בין לאשמו
בין ביום בין בלילה לגמרי שראויה כלאים והא דאמרין בפרק תמה מלדיקן (שם דף ע"ב:) גזירה משום כמות לילה לא כמו שפירש
בקיטורס * שמה יתכסה בה בלילה אלא גזירה משום כמות המיוחד ללילה דלא אשתיי בה כלאים כלל דלמיטע מוראיתא ר' אלעזר
ממ"ל הקשה לו דלמר גביש ערבין (דף ג.) הכל חייבים בציצית הכינים ליום וישראלים ומפרש דכתיב אנטרין ליה דסלקא דעתך אמינא
הואיל ואשתיי כלאים גביהו לא ליחייבו קמ"ל נהי דאשתיי בעידן עבודה שלא בעידן עבודה לא אשתיי ולא אמרין דאשתיי בכל
ענין ואומר ר"ת דהתם נמי אשתיי בכל ענין אפילו שלא בעידן עבודה כדאמרין בפרק בא לו (יומא דף ס"ה.) גבי בגדי כהונה ניתנו
ליהנות בהם או לא ת"ש לא היו ישיש בבגדי כהונה שיהו הוה דלא הא הליכי מהלכי ועוד תניא התם גבי בגדי כהונה דלמא בהם
במדינה אסור פירוש משום אסור הקדש ובמקדש מותר בין בשעת עבודה בין שלא בשעת עבודה (וזהו דקאמר נהי דאשתיי בשעת
עבודה לומר בגדי כהונה שיש בהם משום עבודה שלא בשעת עבודה פירוש בגדי חול מי אשתיי כלאים ומיהו משמע דלא שרו
אלא דרך לבישה דבעי למידק התם דניתנו ליהנות בהם מדקמינו פושטים אותם ומקפלים ומניחין אותם תחת ראשיהם ודמי לך מימא
תחת ראשיהם אלא אימא כנגד ראשיהם וה"ל מסתברא דאי ס"ד תחת ראשיהם נהי דניתנו ליהנות בהם מיפוק ליה משום כלאים ולפי
זה נטלית שאולה היה אסור להציע תחתיו ומיהו גראה שיש לחלוק בין טלית בין עיקר לבישה לגורך החלמו ויין בגדי כהונה שיעקר
לבישתן לגורך עבודה: **כל מצות עשה שמתן שכרה ב'.** וא"ת והרי לך דקה דכתיב פחות תפתח את ידך וגו' כי בגלל הדבר
הזה וירבך וגו' ואמרין בפ"ג דב"ב (דף ט"ז:) דב"א אכפיה לרב נתן בר אמי ואפיק מיניה ארבע מצוות זו לגדקה ואומר
ר"ת דאכפיה היינו בדברים כדאשכחן פ' נערה בכמויות (דף ג.) אכפיה ועל ועוד דבגדקה נמי איכא לאו לא תקפון ולא תאמך (דברים טו.):
כבדא מה אהון ביה. אומר ר"ת דכולה הך שמעתא איירי בכבד שלא נמלח דאי בתר מליחה ושהייה נמלח פשיטא דשרי לבשלה
בבדי בשר שעל ידי מליחה יאל כל הדם שכן נוהגין העולם לבשל אחר צלייה והוא הרין דשרי אחר מליחה דשיעור מליחה
פ"י בה"ג דהו כשיעור צלייה משום דמליח הרי הוא כרומח דלמי ופולט על ידי מליחה כמו שפולט על ידי צלייה * אבל בלא מליחה
מיבעיא ליה אי בשר דשמה ע"כ בשר דשמה ע"כ הכבד אע"פ שפירש מותר אע"פ שדם שאל האברים שפירש אסור כדאמרין בפ' קמא
דכרימות (דף ד.) חד לרס האברים ולכן אמרין לקמן (דף ק"ג.) דאין מולחין בשר אלא כבלי מנוקב דם הכבד שמה שרי דהא כל
הכבד דם הוא ושיריה רחננא כדאמר לעיל (דף ק"ט:) שרא לן כבדא וגראה דמדאורייתא פשיטא ליה דדם הכבד מותר אף על פי שפירש
משום דכילו דם הוא כדפירשתי מלמא חשיב * **פרק דם שחיטה** (כרימות דף כ"א:) דם הכבד * דקדמי דם העומד ודם הלזב ודם הכליות ודם
האברים הרי אלו בלא תעשה אלא מדרבנן מבעיא ליה ואפילו נאסור מדרבנן דם היוצא ממנו על ידי מליחה לפי שהוא צעין גזירה
אעו שאר דם כי היכי דגזרינן בדם מהלכי שמיס דאמרין (שם דף כ"א.) שבין השישים מולצו שעל הכבד גוררו מ"מ מיבעיא ליה בבשול
לפי שאינו ניכר הדם כלל וכן יהא מותר ולא נגזור בשול כבד אעו בשול בשר אחר בלא מליחה ועוד יש לומר בע"א דבלא מליחה
פשיטא דאסור ועל ידי מליחה הוא דמבעיא ליה כיון שיש בכבד רוב דם שמה אינו יוצא כולו על ידי מליחה או שמה יוצא ומיהו קשה
קאת דקאמר בסמוך למיסר חבירתה נמי לא חבעי לך דתנן הכבד אוסרת הא איכא לאוקמי בשלא נמלחה ולפירוש רבינו חס ניחא וי"ל
דמשמע על ידי דמייירי אחר מליחה כמו שדרך לבשל בשר ולקמן (דף ק"ה.) גבי בשר שאל דליימו לקמיה כבדא פשיטא ולא אכל לפירוש
ר"ת לרין לומר דידוע היה שלא נמלחה הכבד והא נמי דפשיט מההוא דקריבי קניא בקופיה יודע היה שלא נמלחה הכבד אף על פי
שז"ל כי הריאה והלב שהיו עם הכבד נמלחו ואין לחמוה על זה דכמה דברים היו עושין כדי להראות הלכה לתלמידים אי נמי כל
שלאשמן נמלחו אלא לכבד לא מהיחא מליחה אלא בקריעת שמי ועבר ותחובה לתחת כדקאמר בסמוך ולקמן (שם) נמי דקאמר אבל
ילטולו שומנא בעלמא הוא ומייחי מדשמואל דעבדי ליה תבשילא דתחלי ביומא דהקוה היו יודעים דבלא מליחה היו עושין לו דנמליחה
כבדא נמי שרי א"ר התם קחי אקריעה שמי ועבר הני מילי כבדא אבל עתלל לא בעי קריעה כי הא דשמואל כו' ויודעין היו דמטול
שם עבדי ליה ורב אלפס תכב שמונה בכל ישראל שלא לבשל כבד אפילו אחר מליחה בלא צלייה:

דאם הן משנה גופה תנן בה דאוסרת ובסדר זרעים היא:
אמר ליה דלמא הויה **כבדא דאיסורא.** כגון דטרפה:
ומאוס
דלא הויה פטולה משום תעשה ולא מן העשוי דאם כן למה ליה למיסר אין בה משום כלאים למה הטיל למוטלת שכרה אלף הא
קמ"ל כל טלית דאשתיי בה כלאים דהיינו בתכלת מותר בכל ענינים בין להעטף בין להציע תחתיו בין לו בין לחבירו בין לאשמו
בין ביום בין בלילה לגמרי שראויה כלאים והא דאמרין בפרק תמה מלדיקן (שם דף ע"ב:) גזירה משום כמות לילה לא כמו שפירש
בקיטורס * שמה יתכסה בה בלילה אלא גזירה משום כמות המיוחד ללילה דלא אשתיי בה כלאים כלל דלמיטע מוראיתא ר' אלעזר
ממ"ל הקשה לו דלמר גביש ערבין (דף ג.) הכל חייבים בציצית הכינים ליום וישראלים ומפרש דכתיב אנטרין ליה דסלקא דעתך אמינא
הואיל ואשתיי כלאים גביהו לא ליחייבו קמ"ל נהי דאשתיי בעידן עבודה שלא בעידן עבודה לא אשתיי ולא אמרין דאשתיי בכל
ענין ואומר ר"ת דהתם נמי אשתיי בכל ענין אפילו שלא בעידן עבודה כדאמרין בפרק בא לו (יומא דף ס"ה.) גבי בגדי כהונה ניתנו
ליהנות בהם או לא ת"ש לא היו ישיש בבגדי כהונה שיהו הוה דלא הא הליכי מהלכי ועוד תניא התם גבי בגדי כהונה דלמא בהם
במדינה אסור פירוש משום אסור הקדש ובמקדש מותר בין בשעת עבודה בין שלא בשעת עבודה (וזהו דקאמר נהי דאשתיי בשעת
עבודה לומר בגדי כהונה שיש בהם משום עבודה שלא בשעת עבודה פירוש בגדי חול מי אשתיי כלאים ומיהו משמע דלא שרו
אלא דרך לבישה דבעי למידק התם דניתנו ליהנות בהם מדקמינו פושטים אותם ומקפלים ומניחין אותם תחת ראשיהם ודמי לך מימא
תחת ראשיהם אלא אימא כנגד ראשיהם וה"ל מסתברא דאי ס"ד תחת ראשיהם נהי דניתנו ליהנות בהם מיפוק ליה משום כלאים ולפי
זה נטלית שאולה היה אסור להציע תחתיו ומיהו גראה שיש לחלוק בין טלית בין עיקר לבישה לגורך החלמו ויין בגדי כהונה שיעקר
לבישתן לגורך עבודה: **כל מצות עשה שמתן שכרה ב'.** וא"ת והרי לך דקה דכתיב פחות תפתח את ידך וגו' כי בגלל הדבר
הזה וירבך וגו' ואמרין בפ"ג דב"ב (דף ט"ז:) דב"א אכפיה לרב נתן בר אמי ואפיק מיניה ארבע מצוות זו לגדקה ואומר
ר"ת דאכפיה היינו בדברים כדאשכחן פ' נערה בכמויות (דף ג.) אכפיה ועל ועוד דבגדקה נמי איכא לאו לא תקפון ולא תאמך (דברים טו.):
כבדא מה אהון ביה. אומר ר"ת דכולה הך שמעתא איירי בכבד שלא נמלח דאי בתר מליחה ושהייה נמלח פשיטא דשרי לבשלה
בבדי בשר שעל ידי מליחה יאל כל הדם שכן נוהגין העולם לבשל אחר צלייה והוא הרין דשרי אחר מליחה דשיעור מליחה
פ"י בה"ג דהו כשיעור צלייה משום דמליח הרי הוא כרומח דלמי ופולט על ידי מליחה כמו שפולט על ידי צלייה * אבל בלא מליחה
מיבעיא ליה אי בשר דשמה ע"כ בשר דשמה ע"כ הכבד אע"פ שפירש מותר אע"פ שדם שאל האברים שפירש אסור כדאמרין בפ' קמא
דכרימות (דף ד.) חד לרס האברים ולכן אמרין לקמן (דף ק"ג.) דאין מולחין בשר אלא כבלי מנוקב דם הכבד שמה שרי דהא כל
הכבד דם הוא ושיריה רחננא כדאמר לעיל (דף ק"ט:) שרא לן כבדא וגראה דמדאורייתא פשיטא ליה דדם הכבד מותר אף על פי שפירש
משום דכילו דם הוא כדפירשתי מלמא חשיב * **פרק דם שחיטה** (כרימות דף כ"א:) דם הכבד * דקדמי דם העומד ודם הלזב ודם הכליות ודם
האברים הרי אלו בלא תעשה אלא מדרבנן מבעיא ליה ואפילו נאסור מדרבנן דם היוצא ממנו על ידי מליחה לפי שהוא צעין גזירה
אעו שאר דם כי היכי דגזרינן בדם מהלכי שמיס דאמרין (שם דף כ"א.) שבין השישים מולצו שעל הכבד גוררו מ"מ מיבעיא ליה בבשול
לפי שאינו ניכר הדם כלל וכן יהא מותר ולא נגזור בשול כבד אעו בשול בשר אחר בלא מליחה ועוד יש לומר בע"א דבלא מליחה
פשיטא דאסור ועל ידי מליחה הוא דמבעיא ליה כיון שיש בכבד רוב דם שמה אינו יוצא כולו על ידי מליחה או שמה יוצא ומיהו קשה
קאת דקאמר בסמוך למיסר חבירתה נמי לא חבעי לך דתנן הכבד אוסרת הא איכא לאוקמי בשלא נמלחה ולפירוש רבינו חס ניחא וי"ל
דמשמע על ידי דמייירי אחר מליחה כמו שדרך לבשל בשר ולקמן (דף ק"ה.) גבי בשר שאל דליימו לקמיה כבדא פשיטא ולא אכל לפירוש
ר"ת לרין לומר דידוע היה שלא נמלחה הכבד והא נמי דפשיט מההוא דקריבי קניא בקופיה יודע היה שלא נמלחה הכבד אף על פי
שז"ל כי הריאה והלב שהיו עם הכבד נמלחו ואין לחמוה על זה דכמה דברים היו עושין כדי להראות הלכה לתלמידים אי נמי כל
שלאשמן נמלחו אלא לכבד לא מהיחא מליחה אלא בקריעת שמי ועבר ותחובה לתחת כדקאמר בסמוך ולקמן (שם) נמי דקאמר אבל
ילטולו שומנא בעלמא הוא ומייחי מדשמואל דעבדי ליה תבשילא דתחלי ביומא דהקוה היו יודעים דבלא מליחה היו עושין לו דנמליחה
כבדא נמי שרי א"ר התם קחי אקריעה שמי ועבר הני מילי כבדא אבל עתלל לא בעי קריעה כי הא דשמואל כו' ויודעין היו דמטול

דאם הן משנה גופה תנן בה דאוסרת ובסדר זרעים היא:
אמר ליה דלמא הויה **כבדא דאיסורא.** כגון דטרפה:
ומאוס
דלא הויה פטולה משום תעשה ולא מן העשוי דאם כן למה ליה למיסר אין בה משום כלאים למה הטיל למוטלת שכרה אלף הא
קמ"ל כל טלית דאשתיי בה כלאים דהיינו בתכלת מותר בכל ענינים בין להעטף בין להציע תחתיו בין לו בין לחבירו בין לאשמו
בין ביום בין בלילה לגמרי שראויה כלאים והא דאמרין בפרק תמה מלדיקן (שם דף ע"ב:) גזירה משום כמות לילה לא כמו שפירש
בקיטורס * שמה יתכסה בה בלילה אלא גזירה משום כמות המיוחד ללילה דלא אשתיי בה כלאים כלל דלמיטע מוראיתא ר' אלעזר
ממ"ל הקשה לו דלמר גביש ערבין (דף ג.) הכל חייבים בציצית הכינים ליום וישראלים ומפרש דכתיב אנטרין ליה דסלקא דעתך אמינא
הואיל ואשתיי כלאים גביהו לא ליחייבו קמ"ל נהי דאשתיי בעידן עבודה שלא בעידן עבודה לא אשתיי ולא אמרין דאשתיי בכל
ענין ואומר ר"ת דהתם נמי אשתיי בכל ענין אפילו שלא בעידן עבודה כדאמרין בפרק בא לו (יומא דף ס"ה.) גבי בגדי כהונה ניתנו
ליהנות בהם או לא ת"ש לא היו ישיש בבגדי כהונה שיהו הוה דלא הא הליכי מהלכי ועוד תניא התם גבי בגדי כהונה דלמא בהם
במדינה אסור פירוש משום אסור הקדש ובמקדש מותר בין בשעת עבודה בין שלא בשעת עבודה (וזהו דקאמר נהי דאשתיי בשעת
עבודה לומר בגדי כהונה שיש בהם משום עבודה שלא בשעת עבודה פירוש בגדי חול מי אשתיי כלאים ומיהו משמע דלא שרו
אלא דרך לבישה דבעי למידק התם דניתנו ליהנות בהם מדקמינו פושטים אותם ומקפלים ומניחין אותם תחת ראשיהם ודמי לך מימא
תחת ראשיהם אלא אימא כנגד ראשיהם וה"ל מסתברא דאי ס"ד תחת ראשיהם נהי דניתנו ליהנות בהם מיפוק ליה משום כלאים ולפי
זה נטלית שאולה היה אסור להציע תחתיו ומיהו גראה שיש לחלוק בין טלית בין עיקר לבישה לגורך החלמו ויין בגדי כהונה שיעקר
לבישתן לגורך עבודה: **כל מצות עשה שמתן שכרה ב'.** וא"ת והרי לך דקה דכתיב פחות תפתח את ידך וגו' כי בגלל הדבר
הזה וירבך וגו' ואמרין בפ"ג דב"ב (דף ט"ז:) דב"א אכפיה לרב נתן בר אמי ואפיק מיניה ארבע מצוות זו לגדקה ואומר
ר"ת דאכפיה היינו בדברים כדאשכחן פ' נערה בכמויות (דף ג.) אכפיה ועל ועוד דבגדקה נמי איכא לאו לא תקפון ולא תאמך (דברים טו.):
כבדא מה אהון ביה. אומר ר"ת דכולה הך שמעתא איירי בכבד שלא נמלח דאי בתר מליחה ושהייה נמלח פשיטא דשרי לבשלה
בבדי בשר שעל ידי מליחה יאל כל הדם שכן נוהגין העולם לבשל אחר צלייה והוא הרין דשרי אחר מליחה דשיעור מליחה
פ"י בה"ג דהו כשיעור צלייה משום דמליח הרי הוא כרומח דלמי ופולט על ידי מליחה כמו שפולט על ידי צלייה * אבל בלא מליחה
מיבעיא ליה אי בשר דשמה ע"כ בשר דשמה ע"כ הכבד אע"פ שפירש מותר אע"פ שדם שאל האברים שפירש אסור כדאמרין בפ' קמא
דכרימות (דף ד.) חד לרס האברים ולכן אמרין לקמן (דף ק"ג.) דאין מולחין בשר אלא כבלי מנוקב דם הכבד שמה שרי דהא כל
הכבד דם הוא ושיריה רחננא כדאמר לעיל (דף ק"ט:) שרא לן כבדא וגראה דמדאורייתא פשיטא ליה דדם הכבד מותר אף על פי שפירש
משום דכילו דם הוא כדפירשתי מלמא חשיב * **פרק דם שחיטה** (כרימות דף כ"א:) דם הכבד * דקדמי דם העומד ודם הלזב ודם הכליות ודם
האברים הרי אלו בלא תעשה אלא מדרבנן מבעיא ליה ואפילו נאסור מדרבנן דם היוצא ממנו על ידי מליחה לפי שהוא צעין גזירה
אעו שאר דם כי היכי דגזרינן בדם מהלכי שמיס דאמרין (שם דף כ"א.) שבין השישים מולצו שעל הכבד גוררו מ"מ מיבעיא ליה בבשול
לפי שאינו ניכר הדם כלל וכן יהא מותר ולא נגזור בשול כבד אעו בשול בשר אחר בלא מליחה ועוד יש לומר בע"א דבלא מליחה
פשיטא דאסור ועל ידי מליחה הוא דמבעיא ליה כיון שיש בכבד רוב דם שמה אינו יוצא כולו על ידי מליחה או שמה יוצא ומיהו קשה
קאת דקאמר בסמוך למיסר חבירתה נמי לא חבעי לך דתנן הכבד אוסרת הא איכא לאוקמי בשלא נמלחה ולפירוש רבינו חס ניחא וי"ל
דמשמע על ידי דמייירי אחר מליחה כמו שדרך לבשל בשר ולקמן (דף ק"ה.) גבי בשר שאל דליימו לקמיה כבדא פשיטא ולא אכל לפירוש
ר"ת לרין לומר דידוע היה שלא נמלחה הכבד והא נמי דפשיט מההוא דקריבי קניא בקופיה יודע היה שלא נמלחה הכבד אף על פי
שז"ל כי הריאה והלב שהיו עם הכבד נמלחו ואין לחמוה על זה דכמה דברים היו עושין כדי להראות הלכה לתלמידים אי נמי כל
שלאשמן נמלחו אלא לכבד לא מהיחא מליחה אלא בקריעת שמי ועבר ותחובה לתחת כדקאמר בסמוך ולקמן (שם) נמי דקאמר אבל
ילטולו שומנא בעלמא הוא ומייחי מדשמואל דעבדי ליה תבשילא דתחלי ביומא דהקוה היו יודעים דבלא מליחה היו עושין לו דנמליחה
כבדא נמי שרי א"ר התם קחי אקריעה שמי ועבר הני מילי כבדא אבל עתלל לא בעי קריעה כי הא דשמואל כו' ויודעין היו דמטול

דאם הן משנה גופה תנן בה דאוסרת ובסדר זרעים היא:
אמר ליה דלמא הויה **כבדא דאיסורא.** כגון דטרפה:
ומאוס
דלא הויה פטולה משום תעשה ולא מן העשוי דאם כן למה ליה למיסר אין בה משום כלאים למה הטיל למוטלת שכרה אלף הא
קמ"ל כל טלית דאשתיי בה כלאים דהיינו בתכלת מותר בכל ענינים בין להעטף בין להציע תחתיו בין לו בין לחבירו בין לאשמו
בין ביום בין בלילה לגמרי שראויה כלאים והא דאמרין בפרק תמה מלדיקן (שם דף ע"ב:) גזירה משום כמות לילה לא כמו שפירש
בקיטורס * שמה יתכסה בה בלילה אלא גזירה משום כמות המיוחד ללילה דלא אשתיי בה כלאים כלל דלמיטע מוראיתא ר' אלעזר
ממ"ל הקשה לו דלמר גביש ערבין (דף ג.) הכל חייבים בציצית הכינים ליום וישראלים ומפרש דכתיב אנטרין ליה דסלקא דעתך אמינא
הואיל ואשתיי כלאים גביהו לא ליחייבו קמ"ל נהי דאשתיי בעידן עבודה שלא בעידן עבודה לא אשתיי ולא אמרין דאשתיי בכל
ענין ואומר ר"ת דהתם נמי אשתיי בכל ענין אפילו שלא בעידן עבודה כדאמרין בפרק בא לו (יומא דף ס"ה.) גבי בגדי כהונה ניתנו
ליהנות בהם או לא ת"ש לא היו ישיש בבגדי כהונה שיהו הוה דלא הא הליכי מהלכי ועוד תניא התם גבי בגדי כהונה דלמא בהם
במדינה אסור פירוש משום אסור הקדש ובמקדש מותר בין בשעת עבודה בין שלא בשעת עבודה (וזהו דקאמר נהי דאשתיי בשעת
עבודה לומר בגדי כהונה שיש בהם משום עבודה שלא בשעת עבודה פירוש בגדי חול מי אשתיי כלאים ומיהו משמע דלא שרו
אלא דרך לבישה דבעי למידק התם דניתנו ליהנות בהם מדקמינו פושטים אותם ומקפלים ומניחין אותם תחת ראשיהם ודמי לך מימא
תחת ראשיהם אלא אימא כנגד ראשיהם וה"ל מסתברא דאי ס"ד תחת ראשיהם נהי דניתנו ליהנות בהם מיפוק ליה משום כלאים ולפי
זה נטלית שאולה היה אסור להציע תחתיו ומיהו גראה שיש לחלוק בין טלית בין עיקר לבישה לגורך החלמו ויין בגדי כהונה שיעקר
לבישתן לגורך עבודה: **כל מצות עשה שמתן שכרה ב'.** וא"ת והרי לך דקה דכתיב פחות תפתח את ידך וגו' כי בגלל הדבר
הזה וירבך וגו' ואמרין בפ"ג דב"ב (דף ט"ז:) דב"א אכפיה לרב נתן בר אמי ואפיק מיניה ארבע מצוות זו לגדקה ואומר
ר"ת דאכפיה היינו בדברים כדאשכחן פ' נערה בכמויות (דף ג.) אכפיה ועל ועוד דבגדקה נמי איכא לאו לא תקפון ולא תאמך (דברים טו.):
כבדא מה אהון ביה. אומר ר"ת דכולה הך שמעתא איירי בכבד שלא נמלח דאי בתר מליחה ושהייה נמלח פשיטא דשרי לבשלה
בבדי בשר שעל ידי מליחה יאל כל הדם שכן נוהגין העולם לבשל אחר צלייה והוא הרין דשרי אחר מליחה דשיעור מליחה
פ"י בה"ג דהו כשיעור צלייה משום דמליח הרי הוא כרומח דלמי ופולט על ידי מליחה כמו שפולט על ידי צלייה * אבל בלא מליחה
מיבעיא ליה אי בשר דשמה ע"כ בשר דשמה ע"כ הכבד אע"פ שפירש מותר אע"פ שדם שאל האברים שפירש אסור כדאמרין בפ' קמא
דכרימות (דף ד.) חד לרס האברים ולכן אמרין לקמן (דף ק"ג.) דאין מולחין בשר אלא כבלי מנוקב דם הכבד שמה שרי דהא כל
הכבד דם הוא ושיריה רחננא כדאמר לעיל (דף ק"ט:) שרא לן כבדא וגראה דמדאורייתא פשיטא ליה דדם הכבד מותר אף על פי שפירש
משום דכילו דם הוא כדפירשתי מלמא חשיב * **פרק דם שחיטה** (כרימות דף כ"א:) דם הכבד * דקדמי דם העומד ודם הלזב ודם הכליות ודם
האברים הרי אלו בלא תעשה אלא מדרבנן מבעיא ליה ואפילו נאסור מדרבנן דם היוצא ממנו על ידי מליחה לפי שהוא צעין גזירה
אעו שאר דם כי היכי דגזרינן בדם מהלכי שמיס דאמרין (שם דף כ"א.) שבין השישים מולצו שעל הכבד גוררו מ"מ מיבעיא ליה בבשול
לפי שאינו ניכר הדם כלל וכן יהא מותר ולא נגזור בשול כבד אעו בשול בשר אחר בלא מליחה ועוד יש לומר בע"א דבלא מליחה
פשיטא דאסור ועל ידי מליחה הוא דמבעיא ליה כיון שיש בכבד רוב דם שמה אינו יוצא כולו על ידי מליחה או שמה יוצא ומיהו קשה
קאת דקאמר בסמוך למיסר חבירתה נמי לא חבעי לך דתנן הכבד אוסרת הא איכא לאוקמי בשלא נמלחה ולפירוש רבינו חס ניחא וי"ל
דמשמע על ידי דמייירי אחר מליחה כמו שדרך לבשל בשר ולקמן (דף ק"ה.) גבי בשר שאל דליימו לקמיה כבדא פשיטא ולא אכל לפירוש
ר"ת לרין לומר דידוע היה שלא נמלחה הכבד והא נמי דפשיט מההוא דקריבי קניא בקופיה יודע היה שלא נמלחה הכבד אף על פי
שז"ל כי הריאה והלב שהיו עם הכבד נמלחו ואין לחמוה על זה דכמה דברים היו עושין כדי להראות הלכה לתלמידים אי נמי כל
שלאשמן נמלחו אלא לכבד לא מהיחא מליחה אלא בקריעת שמי ועבר ותחובה לתחת כדקאמר בסמוך ולקמן (שם) נמי דקאמר אבל
ילטולו שומנא בעלמא הוא ומייחי מדשמואל דעבדי ליה תבשילא דתחלי ביומא דהקוה היו יודעים דבלא מליחה היו עושין לו דנמליחה
כבדא נמי שרי א"ר התם קחי אקריעה שמי ועבר הני מילי כבדא אבל עתלל לא בעי קריעה כי הא דשמואל כו' ויודעין היו דמטול

רתנן הכבד אוסרת ואינה נאסרת מפני שהיא ב' משנה היא בתפסת תרומות (פ"י מ"א.) ומינה רב ספרא מעיקרא מאי סבר שלא
הביא לו המשנה כמו שמביאה לבסוף דבסתמא גם מתחלה היה יודע דמשניות * אפילו דזרעים ודטהרות היו שגורות בפייה כדפי'
בפרק חולין (שם דף ק"ה.) גבי עמידה תורה שתשכח מישאל הא נמי מתניחין היא השרץ שנמצא בתור הפת שנתוכו שניה מפני
שהתור מתלה יש לומר דגם בתחלה היה יודע המשנה אבל היה סבור שאני הוא מסופק בשליקה אם נאסרת או אינה נאסרת
כמושלת דפליגי בה תנאי בסמוך והיה מסופק היאך הלכה ועל כן הביא לו ראה מר' זריקא ור' אבסי שלקי ליה ואכל והשיב לו
אני דלמיסר נפשה לא קמבעיא ליה דאינה נאסרת כתיב דרבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקה ובסתם מתניחין דתרומות והשיב
לו למה אין פשוט לך מתוך אותה משנה עתמה שאתה למד ממנה שאינה נאסרת אפילו בשליקה * אשפילו בניבול אוסרת חבירתה:
כי